

Euroopan tasa-arvoinstituutti

Parlamenttien työkalu sukupuolten välisen arvon edistämiseksi

Kansallisten parlamenttien kyselylomake

ALA 1: Naisilla ja miehillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet PÄÄSTÄ eduskuntaan

Osa-alue 1: Vaalijärjestelmä

Suora maininta perustuslaissa sukupuolen huomioon ottamisesta poliittisessä edustuksessa

1. Onko perustuslaissa tai vastaavassa lainsäädännössä suora viittaus sukupuolten tasa-arvoon poliittisessä edustuksessa?

- Kyllä
 Ei

Sukupuolikiintiöiden käyttäminen vaaleissa

2. Käytetäänkö vaalijärjestelmässä sukupuolikiintiöitä?

- Kyllä
 Ei

Seuraamukset vaatimustenvastaisuudesta

2a. Onko kiintiöiden käyttämättä jättämisestä seuraamuksia ja jos on, minkälaisia?

- Oikeudellisia seuraamuksia (listan hylkääminen ennen vaaleja)
 Taloudellisia seuraamuksia
 Ei seuraamuksia

Kiintiöiden käyttötapa

Vastaa joko kysymykseen 2b tai 2c riippuen siitä, millaista vaalijärjestelmää parlamenttissanne sovelletaan parlamentin vaaleihin. Jos sekä suhteellisia että moniarvoisia / enemmistöjärjestelmiä sovelletaan eri istuinryhmiin, vastaa kysymykseen, joka liittyy suurimpaan istuimien määrään.

2b. Jos vaalijärjestelmä on suhteellinen, miten sukupuolikiintiötä käytetään?

- Kokonaisvaltaisesti (nais- ja miespuolisia ehdokkaita on vuorotellen listoilla)
- Edellyttämällä, että kaksi johtavaa ehdokasta ei ole samaa sukupuolta
- Luettelossa suhteessa 40:60 viiden ehdokkaan välein
- Kunkin ryhmän kolmesta ehdokkaasta vähintään yhden on oltava nainen
- Muu
- Ei sovelleta

2c. Jos vaalijärjestelmänä on enemmistövaali, miten sukupuolikiintiötä käytetään?

- 50 prosenttia naispuolisia ehdokkaita
- Eri sukupuolten ehdokkaita suhteessa 40:60
- Vähintään 30 prosenttia naispuolisia ehdokkaita
- Muu
- Ei sovelleta

Sukupuolten tasapuolinen edustus ehdokkaissa

3. Nais- ja miespuolisten ehdokkaiden määrä edellisissä vaaleissa

Naisia Miehiä

Taloudelliset resurssit

4. Osoitetaanko naispuolisille ehdokkaille julkisia varoja?

- Kyllä
- Ei

Sukupuolten tasapuolinen edustus valituissa ehdokkaissa

5. Valittujen naisten ja miesten määrä edellisissä vaaleissa

Naisia Miehiä

Osa-alue 2: Puolueiden menettelyt

Sukupuolten tasapuolinen edustus puolueiden johtotehtävissä

6. Naisten määrä ja miesten määrä suurten puolueiden johtajina

Naisia Miehiä

Suurilla puolueilla tarkoitetaan tässä yhteydessä puolueita, joilla on vähintään 5 % edustus parlamentissa kysymyksen vastaamisajankohtana.

Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen puolueiden sääntöihin

7. Miten moni suurista puolueista viittaa yksiselitteisesti sukupuolten tasa-arvoon sisäisissä säännöissään?

- Kaikki puolueet
- Yli puolet
- Puolet puolueista
- Alle puolet
- Ei yksikään

8. Miten monessa suurista puolueista on naisten jaosto tai valiokunta?

- Kaikissa puolueissa
- Yli puolessa
- Puolessa puolueista
- Alle puolessa
- Ei yhdessäkään

9. Miten moni suurista puolueista on tehnyt arvioinnin sisäisten menettelyjensä tasa-arvoisuudesta viiden viime vuoden aikana?

- Kaikki puolueet
- Yli puolet
- Puolet puolueista
- Alle puolet
- Ei yksikään

10. Miten monen puolueen sisäisissä säännöissä mainitaan sukupuolten tasapuolisen edustuksen merkitys valiokuntien jäsenten ja johtajien nimittämisessä?

- Kaikkien puolueiden
- Yli puolen

- Puolen puolueista
- Alle puolen
- Ei yhdenkään

Osa-alue 3: Henkilöstön palvelukseenotto

Valintamenettely

11. Onko sukupuolten tasapuolisen edustuksen varmistaminen vaatimuksena henkilöstön palvelukseenottomenettelyssä?

- Koskien kaikkia tehtäviä
- Koskien tiettyjä tehtäviä
- Ei

12. Käytetäänkö valintaa edeltävissä haastatteluissa ja/tai testiaineistoissa sukupuolineutraalia kieltä?

- Kyllä
- Osittain
- Ei

Sukupuolineutraalissa viestinnässä esimerkiksi korvataan sukupuolen osoittavat substantiivit sukupuolineutraaleilla (selvitysmies → selvityshenkilö) eikä käytetä sukupuolta osoittavaa liitettä (naislääkäri → lääkäri, tarjoilijatar → tarjoilija).

Valintalautakunnan kokoonpano

13. Naisten ja miesten määrä kolmessa edellisessä henkilöstövalintalautakunnassa

Naisia Miehiä

ALA 2: Naisilla ja miehillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet VAIKUTTAA eduskunnan työskentelymenetelmiin

Osa-alue 1: Parlamentin jäsenten toiminta ja tehtävät eduskunnassa

Sukupuolten tasapuolinen edustus eduskunnan puhemiehistössä

14. Puhemiehen sukupuoli kymmenen viime vuoden aikana

Naisia Miehiä

15. Naisten ja miesten lukumäärä parlamentin työvaliokunnassa

Naisia Miehiä

Sukupuolten tasapuolinen edustus johtotehtävissä

16. Naisten ja miesten johtamat parlamentin valiokunnat

Naisia Miehiä

Johtoasemassa olevien naisten ja miesten tasapuolinen jakautuminen eri politiikanaloilla

17. Yhteiskuntaan ja kulttuuriin liittyvistä toiminnoista (terveydenhoito, koulutus, sosiaaliasiat, työllisyys, perhe, kulttuuri, urheilu) vastaavien valiokuntien puheenjohtajat

Naisia Miehiä

18. Perustoiminnoista (ulko- ja sisäasiat, puolustus, oikeusasiat) vastaavien valiokuntien puheenjohtajat

Naisia Miehiä

19. Infrastruktuurista (liikenne, viestintä, ympäristö) vastaavien valiokuntien puheenjohtajat

Naisia Miehiä

20. Taloudesta (varainhoito, kauppa, teollisuus, maatalous) vastaavien valiokuntien puheenjohtajat

Naisia Miehiä

Valiokuntien jäsenten ja puheenjohtajien nimittämismenettelyt

21. Mitä sukupuolten tasapuolista edustusta koskevia toimia käytetään valiokuntien puheenjohtajien virallisessa parlamentaarisessa nimittämismenettelyssä?

- Sukupuolikiintiö – vähintään 40 prosenttia
- Sukupuolikiintiö – vähintään 30 prosenttia
- Yhdenvertaisia mahdollisuuksia koskevat säännöt
- Ei mitään

22. Mitä sukupuolten tasapuolista edustusta koskevia toimia käytetään eduskunnan puhemiesten virallisessa parlamentaarisessa nimittämismenettelyssä?

- Sukupuolikiintiö – vähintään 40 prosenttia
- Sukupuolikiintiö – vähintään 30 prosenttia
- Yhdenvertaisia mahdollisuuksia koskevat säännöt
- Ei mitään

Tasa-arvokoulutus kansanedustajille

23. Onko eduskunta – laitoksena – antanut kansanedustajille tällä vaalikaudella koulutusta, johon kuuluu sukupuolten tasa-arvoa käsittelevä osio?

- Kyllä
- Ei

Osa-alue 2: Rakenne ja organisaatio

Kansanedustajien käytäntösäännöt

24. Onko eduskunnassa mekanismeja, joilla estetään sukupuoleen perustuva syrjintä, esimerkiksi käytäntösääntöjä tai häirinnän vastaisia toimintalinjoja?

- Kyllä
- Ei

Käytäntösäännöillä viitataan periaatteisiin, arvoihin, normeihin tai käytössääntöihin, joilla ohjataan organisaation päätöksiä, menettelyjä ja järjestelmiä siten, että niillä edistetään sen jäsenten hyvinvointia ja kunnioitetaan kaikkien niiden äänestäjien oikeuksia, joihin sen toimet vaikuttavat.

24a. Onko säännöissä seuraamuksia niiden noudattamatta jättämisestä?

- Kyllä
- Ei

Syrjinnänvastaiset toimintalinjat

25. Onko eduskunnassa virallinen syrjinnänvastainen toimintalinja?

Kyllä

Ei

25a. Jos on, viitataanko siinä yksiselitteisesti sukupuoleen perustuvaan syrjintään?

Kyllä

Ei

25b. Onko toimintalinjoissa seuraamuksia niiden noudattamatta jättämisestä?

Kyllä

Ei

Häirinnänvastaiset toimintalinjat

26. Onko seksuaalista häirintää vastaan institutionaalista toimintalinjaa?

Kyllä

Ei

26a. Jos on, kuuluuko niihin seuraamuksia seksuaalisesta häirinnästä?

Kyllä

Ei

26b. Jos kuuluu, onko toimintalinjoissa virallinen menettely seksuaalista häirintää koskevien valitusten tutkimiseksi?

Kyllä

Ei

Sukupuolineutraali kieli virallisissa säännöissä ja ohjesäännöissä

27. Onko viralliset säännöt ja ohjesäännöt laadittu sukupuolineutraalilla kielellä?

Kyllä

Osittain

Ei

Sukupuolineutraalissa viestinnässä esimerkiksi korvataan sukupuolen osoittavat substantiivit sukupuolineutraaleilla (selvitysmies → selvityshenkilö) eikä käytetä sukupuolta osoittavaa liitettä (naislääkäri → lääkäri, tarjoilijatar → tarjoilija).

Kansanedustajien perhevapaavaihtoehdot

28. Mitkä seuraavat perhevapaavaihtoehdot ovat kansanedustajien käytettävissä?

- Äitiysvapaa
- Isyysvapaa
- Vanhempainvapaa
- Adoptiovapaa
- Hoitovapaa
- Ei sovelleta

a) Äitiysvapaa: Äideille tarkoitettu vapaa työstä ennen synnytystä ja sen jälkeen.

b) Isyysvapaa: Äitiysvapaata vastaava vapaa työstä isille.

c) Vanhempainvapaa: Vapaa äitiys-/isyysvapaan jälkeen, jonka voi käyttää kumpi tahansa vanhempi.

d) Adoptiovapaa: Työntekijälle pyynnöstä myönnettävä vapaa adoption oikeusmenettelyihin osallistumista varten sekä adoptoinnin jälkeiselle ajalle (kuten äitiys- tai isyysvapaa).

e) Hoitovapaata voi ottaa työntekijä, jonka on huolehdittava sairaasta perheenjäsenestä (lapsesta, kumppanista tai vanhemmista).

Sijaista / valtakirjalla äänestämistä koskevat menettelyt

29. Onko hoitovapaalla olevia kansanedustajia varten sijaismenettelyä / valtakirjalla äänestämistä koskevaa menettelyä?

- Kyllä
- Ei

Perhe-elämän kannalta suotuisat työajat

30. Onko työajoista virallista määräystä?

- Henkilöstölle
- Kansanedustajille
- Ei

Taloudellinen tuki lastenhoitoon

31. Saako lastenhoitoon taloudellista tukea?

- Henkilöstölle
- Kansanedustajille
- Ei

Tämä kysymys koskee taloudellista tukea, joka ylittää laissa määrätyn minimin.

Osa-alue 3: Henkilöstön organisointi ja siihen liittyvät menettelyt

Sukupuolten tasapuolinen edustus avustavassa henkilöstössä

32. Naisten ja miesten määrä avustavassa henkilöstössä (esim. hallinto)

Naisia Miehiä

Sukupuolten tasapuolinen edustus johtotehtävissä

33. Naisten ja miesten määrä johtotehtävissä

Naisia Miehiä

Naisten ja miesten johtamat osastot tai yksiköt

34. Naisten ja miesten johtamien osastojen/yksiköiden määrä

Naisia Miehiä

Koulutusohjelmat avustavan henkilöstön valmiuksien parantamiseksi

35. Onko viime kalenterivuoden aikana ollut koulutus-/mentorointiohjelmiä henkilöstön valmiuksien parantamiseksi?

Kyllä

Ei

35a. Kuuluiko koulutusohjelmiin sukupuolten tasa-arvoa käsittelevä osio?

Yksi tai useampi ohjelma koski kokonaisuudessaan sukupuolten välistä tasa-arvoa

Yhdessä tai useammassa osiossa käsiteltiin sukupuolten välistä tasa-arvoa

Sukupuolten välistä tasa-arvoa ei käsitelty erillisessä ohjelmassa, mutta se otettiin huomioon

Ei sovelleta

36. Koulutusohjelmiin osallistuneiden naisten ja miesten määrä

Naisia Miehiä

Nais- ja miespuolisten työntekijöiden palkkaero

37. Onko eduskunta tehnyt tutkimuksen työvoiman eri ryhmien sukupuolten välisestä palkkaerosta?

- Kyllä
Ei

37a. Jos on, onko palkkaerotutkimuksen tulokset julkaistu?

- Kyllä
Ei

Joustavat työskentelyjärjestelyt

38. Onko avustavalle henkilöstölle virallisia sääntöjä joustavista työskentelyjärjestelyistä? (esim. osa-aikatyö, etätyö)

- Kyllä
Ei

39. Mitkä seuraavat perhevapaavaihtoehdot ovat avustavien työntekijöiden käytettävissä?

- Äitiysvapaa
Isyysvapaa
Vanhempainvapaa
Adoptiovapaa
Hoitovapaa
Ei sovelleta

a) Äitiysvapaa: Äideille tarkoitettu vapaa työstä ennen synnytystä ja sen jälkeen.

b) Isyysvapaa: Äitiysvapaata vastaava vapaa työstä isille.

c) Vanhempainvapaa: Vapaa äitiys-/isyysvapaan jälkeen, jonka voi käyttää kumpi tahansa vanhempi.

d) Adoptiovapaa: Työntekijälle pyynnöstä myönnettävä vapaa adoption oikeusmenettelyihin osallistumista varten sekä adoptoinnin jälkeiselle ajalle (kuten äitiys- tai isyysvapaa).

e) Hoitovapaa: Vapaa ottaa työntekijä, jonka on huolehdittava sairaasta perheenjäsenestä (lapsesta, kumppanista tai vanhemmista)

ALA 3: Naisten mielenkiinnon kohteilla ja huolenaiheilla on riittävästi TILAA eduskunnan ohjelmassa

Osa-alue 1: Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen rakenteet

Eriytynyt sukupuolten tasa-arvoelin

40. Onko eduskunnassa erityistä sukupuolten tasa-arvoelintä, esimerkiksi naisverkostoa, puolueiden välistä verkostoa tai valiokuntaa?

- Kyllä
- Ei

40a. Niiden eduskuntapuolueiden määrä, joilla on jäseniä sukupuolten tasa-arvoelimessä

- Kaikki puolueet
- Yli puolet
- Puolet puolueista
- Alle puolet
- Ei yksikään

Sukupuolten tasa-arvoelimen resurssit

40b. Onko sukupuolten tasa-arvoelimellä toimintaansa varten oma talousarvio?

- Kyllä
- Ei

Sukupuolten tasa-arvoelimen yhteydet ulkopuolisiin sidosryhmiin

40c. Voiko sukupuolten tasa-arvoelin järjestää kuulemisia tai tavata virallisesti ulkopuolisia sidosryhmiä?

- Kyllä
- Ei

40d. Järjestikö sukupuolten tasa-arvoelin kuulemisia tai tapasiko se ulkopuolisia sidosryhmiä viime kalenterivuonna?

- Kyllä
- Ei

Sukupuolten tasa-arvoelimen sisäinen verkostoituminen

40e. Järjestikö sukupuolten tasa-arvoelin sisäisiä verkostoitumistoimia (tapaamisia puhemiehen, eduskuntaryhmien, valiokuntien kanssa) viime kalenterivuonna?

- Kyllä
- Ei

Sukupuolten tasa-arvoelimen toiminnot

41. Mitä virallisia tehtäviä tasa-arvoelimellä on?

- Informointi (tasa-arvoelin voi kerätä tietoa/tutkia yksittäisiä tapauksia)
- Neuvonanto (tasa-arvoelin voi muotoilla mielipiteitä tai ehdotuksia parlamentille)
- Lainsäädäntöön liittyvä (tasa-arvoelin voi keskustella laeista ja ehdottaa niitä)
- Valvominen (lakien säätämiseen liittyvä valvonta ja yleiskatsaukset)
- Ei sovelleta

Osa-alue 2: Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen työkalut

Sukupuolitietoisten sidosryhmien kuuleminen ja osallistuminen

42. Valiokuntien tai muiden työryhmien asiantuntijoina viime kalenterivuonna kuulemien naisten ja miesten määrä

Naisia Miehiä

43. Ovatko valiokunnat tai muut työryhmät kuulleet ulkopuolisia sukupuolten välisen tasa-arvon asiantuntijoita viime kalenterivuonna?

- Kyllä
- Ei

Henkilöresurssit sukupuolten tasa-arvokysymyksiä varten

44. Kuullaanko lainsäädäntöprosessissa säännöllisesti henkilöstöä, jolla on asiantuntemusta sukupuolten tasa-arvokysymyksissä?

- Kyllä
- Osittain
- Ei

Tasa-arvokoulutus kansanedustajille

45. Onko kansanedustajille koskaan tarjottu tasa-arvokoulutusta?

- Kyllä
- Ei

Lisätietoja sukupuolten tasa-arvokoulutuksesta on saatavana osoitteessa EIGE's Gender Mainstreaming Platform.

46. Edelliseen tasa-arvokoulutukseen osallistuneiden nais- ja miespuolisten kansanedustajien määrä

Naisia Miehiä

Sukupuolten tasa-arvo eduskunnan strategisessa suunnitelmassa

47. Mainitaanko eduskunnan strategisessa suunnitelmassa nimenomaisesti sukupuolten tasa-arvo?

- Kyllä
Ei

Tasa-arvosuunnitelma

48. Onko eduskunnalla tasa-arvosuunnitelma?

- Kyllä
Ei

Valtion talousarvion sukupuolitietoinen budjetointi

49. Onko eduskunnassa käytössä valtion talousarvion osalta mitään sukupuolitietoisesta budjetoinnin muotoa?

- Kyllä
Ei

Sukupuolitietoinen budjetointi on naisten ja miesten väliseen tasa-arvoon tähtäävä strategia, jossa keskitytään julkisten varojen keräämiseen ja käyttöön. Sukupuolitietoisesta budjetoinnista kolme tavoitetta: suunnittelun vastuuvollisuuden ja avoimuuden edistäminen; sukupuolitietoisesta osallistumisen lisääminen talousarvioprosessissa, esimerkiksi toteuttamalla toimia, joilla naiset ja miehet saadaan osallistumaan yhdenvertaisesti talousarvion laatimiseen; ja sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien edistäminen.

Sukupuolitietoisesta budjetoinnista vastaava elin

49a. Onko sukupuolitietoista budjetoinnista vastaavaa sisäistä elintä?

- Kyllä
Ei

Sisäisen talousarvion sukupuolitietoinen budjetointi

50. Onko eduskunnassa käytössä sisäisen talousarvion osalta mitään sukupuolitietoisesta budjetoinnin muotoa?

- Kyllä
Ei

Osa-alue 3: Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen työkalut henkilöstölle

Virallinen sukupuolten tasa-arvoa koskeva toimintalinja

51. Onko avustavalle henkilöstölle virallista sukupuolten tasa-arvoa koskevaa toimintalinjaa?

Kyllä

Ei

Erityinen sukupuolten tasa-arvoelin

52. Onko eduskunnassa elintä, joka vastaa henkilöstön sukupuolten tasa-arvon edistämisestä?

Kyllä

Ei

Tasa-arvokoulutus henkilöstölle

53. Onko henkilöstölle tarjottu viime kalenterivuoden aikana koulutusta sukupuolten tasa-arvosta?

Kyllä

Ei

54. Edelliseen tasa-arvokoulutukseen osallistuneiden nais- ja miespuolisten työntekijöiden määrä

Naisia Miehiä

Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen työkalujen käyttöönottoon osoitettu talousarvio

55. Onko sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen työkalujen ja positiivisten toimien toteuttamiseen osoitettu talousarviota tänä vuonna?

Kyllä

Ei

ALA 4: Eduskunta laatii sukupuolierot huomioon ottavaa LAINSÄÄDÄNTÖÄ

Osa-alue 1: Sukupuolten tasa-arvoa koskevat lait ja toimintalinjat

Tasa-arvolait

56. Onko Suomessa voimassa lakeja tai lainsäädännöllisiä kiintiöitä, joilla edistetään tasa-arvoa?

- Kyllä
- Ei

57. Jos Suomessa on käytössä tasa-arvoa edistäviä lakeja, mitä politiikanaloja näissä laeissa pääasiassa käsitellään?

- Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen
- Sukupuoleen perustuva väkivalta
- Työ- ja yksityiselämän tasapaino
- Naiset ja talous
- Naiset päätöksenteossa
- Sukupuoli ja koulutus, tutkimus, teknologia ja innovointi
- Sukupuoli ja media
- Ei sovelleta

Kansainvälisten asiakirjojen ratifiointi

58. Onko Suomi ratifioinut kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen?

- Kyllä
- Ei

59. Onko Suomi ratifioinut Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman?

- Kyllä
- Ei

59a. Onko Suomi laatinut kansallisen strategian Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanoa varten?

- Kyllä
- Ei

60. Onko Suomi ratifioinut Istanbulin yleissopimuksen?

- Kyllä
- Ei

Tasa-arvosuunnitelma

61. Onko eduskunta virallisesti edistänyt tasa-arvosuunnitelmaa tai kansallista ohjelmaa, jolla edistetään sukupuolten tasa-arvoa tällä vaalikaudella?

Kyllä

Ei

62. Mitkä ovat tärkeimmät tasa-arvosuunnitelmassa käsiteltävät politiikanalat?

Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen

Sukupuoleen perustuva väkivalta

Työ- ja yksityiselämän tasapaino

Naiset ja talous

Naiset päätöksenteossa

Sukupuoli ja koulutus, tutkimus, teknologia ja innovointi

Sukupuoli ja media

Ei sovelleta

Osa-alue 2: Sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen laeissa

Sukupuolivaikutusten arviointi lainsäädäntötyössä

63. Onko olemassa sääntöjä, joiden mukaan sukupuolivaikutusten arvioinnin täytyy kuulua lainsäädäntöprosessiin?

Kyllä

Ei

63a. Onko sukupuolivaikutusten arviointivaatimusten noudattamatta jättämisestä seuraamuksia?

Kyllä

Ei

Sukupuoleen liittyvien kysymysten kannalta arvioidut lait

64. Mikä on tällä vaalikaudella niiden voimaan tulleiden lakien osuus, joista on tehty sukupuolivaikutusten arviointi?

Kaikkien

Yli puolen

Puolen puolueista

Alle

Ei yhdenkään

Sukupuolen valtavirtaistamista lainsäädäntötyössä tukevat työkalut

65. Onko kansanedustajilla käytössään työkaluja tasa-arvoanalyysin ja sukupuolivaikutusten arvioinnin tekemiseksi?

- Kyllä
Ei

Osa-alue 3: Tasa-arvon valvonta

Sukupuolten tasa-arvon valvonnan erityisrakenne

66. Onko hallituksen toimien tasa-arvoa valvovaa erityiselintä?

- Kyllä
Ei

Valvontatoiminto on keino pitää johtoelimet vastuussa toimistaan ja varmistaa, että toimintalinjoja pannaan täytäntöön eduskunnan hyväksymien lakien ja talousarvion mukaisesti.

66a. Onko tasa-arvon valvontaan talousarviota?

- Kyllä
Ei

Ratifioitujen asiakirjojen seuranta

67. Mitä kansainvälisiä sopimuksia eduskunta seuraa säännöllisesti?

- Naisten syrjintää koskeva yleissopimus
Pekingin toimintaohjelma
Istanbulin sopimus
Ei yhdenkään

68. Antaako eduskunta suosituksia ratifioitujen yleissopimusten täytäntöönpanosta?

- Kyllä
Ei

Tasa-arvolakien seuranta

69. Jos sukupuolten tasa-arvosta on voimassa lakeja, seuraako eduskunta säännöllisesti raportteja näiden lakien täytäntöönpanosta?

- Kyllä
Ei

70. Antaako eduskunta suosituksia tasa-arvolakien täytäntöönpanosta?

- Kyllä

Ei

Valvontatoimintoa koskevat sukupuolitietoiset sidosryhmäkuulemiset

71. Onko eduskunta järjestänyt viime kalenterivuonna kuulemisia sukupuolitietoisten sidosryhmien kanssa sen sukupuolten tasa-arvoa koskevan toiminnan valvonnan tukemiseksi?

Kyllä

Ei

ALA 5: Eduskunta noudattaa VERTAUSKUVALLISTA tehtäväänsä

Osa-alue 1: Fyysisten tilojen vertauskuvalliset merkitykset

Tilojen sukupuolitietoinen järjestäminen

72. Onko eduskunnassa lastenhoitotiloja, kuten imetys- tai perhehuoneita?

Kyllä, kaikille

Ei

73. Onko fyysisiin tiloihin liittyvien sukupuolinäkökohtien parantamiseksi virallisia toimintalinjoja tai pyritäänkö niitä parantamaan?

Kyllä

Ei

Sukupuolitietoisuudella tarkoitetaan sitä, että tavoitteena on ymmärtää ja ottaa huomioon sukupuoleen perustuvaan poissulkemiseen ja syrjintään liittyviä yhteiskunnallisia ja kulttuurisia tekijöitä julkisen ja yksityisen elämän erilaisissa tiloissa. Siinä keskitytään pääasiassa tapauksiin, joilla on rakenteellista haittaa naisten asemalle ja tehtäville.

74. Onko turvallisuushenkilöstössä tasapuolisesti sekä naisia että miehiä?

Kyllä

Ei

Parlamenttitilojen ja koristeiden symboliset merkitykset

75. Onko eduskunnan tilojen nimeämisessä sääntöjä tai menettelyjä, joilla varmistetaan sukupuolten tasapuolinen edustus?

Kyllä

Ei

76. Onko sääntöjä tai menettelyjä, joilla saadaan aikaan sukupuolten tasapuolinen edustus maalauksissa, veistoksissa ja muissa koristeaiheissa?

Kyllä

Ei

77. Onko käytössä sukupuolten tasapuolista edustusta koskevia virallisia toimintalinjoja eduskunnassa esillä olevien teosten tekijöiden osalta?

Kyllä

Ei

Osa-alue 2: Sukupuolten tasa-arvo viestinnässä

Yleisölle suunnatut tasa-arvoaloitteet

78. Onko eduskunnan tiloissa toteutettu viime kalenterivuoden aikana sukupuolten tasa-arvoa koskevia kysymyksiä / naisten oikeuksia käsitteleviä aloitteita?

Kyllä

Ei

Tällaisia aloitteita voivat esimerkiksi olla opaskierrokset, joissa kerrotaan eduskunnan naisten historiasta, tai Suomen historian tunnetuista naisista kertovat näyttelyt.

Tasa-arvo verkkoviestinnässä

79. Onko eduskunnan verkkosivustolla kansalaisille tarkoitettua sukupuolten tasa-arvoa käsittelevää osiota?

Kyllä

Ei

Sukupuolitietoinen virallinen viestintä

80. Onko eduskunnalla erityisiä sukupuolten tasa-arvoa koskevia toimintalinjoja virallisessa viestinnässä?

Kyllä

Ei

Esimerkiksi viestintästrategiassa olisi tehtävä sukupuolten tasa-arvosta näkyvä osa organisaation ulkoista identiteettiä ja omakuvaa. Lisätietoa siitä, miten viestitään laitoksen sitoutumisesta tasa-arvoon, on [EIGEn sukupuolivaikutusten arvioinnin työkalupakissa](#).

Sukupuolikysymysten näkyvyys

81. Levitetäänkö sukupuolten tasa-arvoon liittyviä kysymyksiä koskevista eduskunnan aloitteista järjestelmällisesti tietoa yleisölle ja kansalaisyhteiskunnalle?

Kyllä

Ei

Sukupuolten tasapuolinen edustus valtuuskunnissa

82. Onko sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta eduskunnan valtuuskunnissa käytössä virallisia toimintalinjoja?

Kyllä

Ei